



PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2026. augusztus 20.
(csütörtök)**

Szepesy László

ÉLJ AZ ISTEN ÁLTAL ELRENDELT HELYEN

Énekek: 105, 248

Alapige: Cselekedetek 17,26-27a

„És az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakozzanak a földnek egész színén, meghatározva eleve rendelt idejüket és lakásuknak határait, hogy keressék az Urat...”

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztus által, valóban méltó az, hogy visszaemlékezzünk minden csodálatos tetteredre. Nemcsak a teremtésre, hogy adtad nekünk az életet és ezt a világot, hanem a szabadítás csodálatos művére, ahogyan megszabadítottad népedet nemcsak Egyiptomból, hanem szent Fiad, Krisztus által a bűnökből, és a Te országodba vittél át bennünket, kegyelmedből. Méltó vagy arra, hogy megemlékezzünk a Te ítéleteidről, azokról a parancsolatokról, amelyeket ígédben világosan elénk adtál, hogy aszerint éljünk. És köszönjük Neked, hogy számtalan csodára is emlékezhetünk, hogyan álltál néped mellett, hogyan voltál hozzá hűséges, amikor ő hűtlenkedett is. Köszönjük, hogy emlékezhetünk arra is, hogyan őrizted meg magyar népünket az elmúlt időszakokban, hogyan szólítottad és kerested elődeinket, és hogyan keresel bennünket mind a mai napig is. És hálát adhatunk azért, amit személyesen a saját életünkben is tapasztalhatunk, hogy cselekedtél, kegyelmesen szólítottál, hívtál magadhoz, annyi alkalommal annyi mindennel megáldottál, annyi jót adtál, Urunk, hogy fel se tudnánk sorolni. Méltó vagy ezért, hogy féljünk Téged, dicsérjük kegyelmedet, irgalmas, lehajló szeretetedet, és méltó vagy arra, Urunk, hogy Neked adjuk minden erőnket, teljes életünket, szívünket, szolgálatunkat.

Kérünk, hogy a mai alkalommal is, amikor a Te szavadra figyelünk, és amikor az ige Rólad beszél, segíts, hogy Téged hadd lássunk meg, és hadd szülessen meg a szívünkben nemcsak a csodálat, nemcsak a hála, hanem mindannak megértése, elhívése, amelyre felszólítasz, és kérjük, hogy Szentlelked munkálja bennünk, hogy megértett akaratom szerint tudjunk tovább élni, cselekedni mindazt, amit előkészítettél, mindazt a jót, amiben járhatunk. Így kérünk, hogy ma is használd fel igédet arra, hogy formáld bennünket Krisztushoz hasonlóvá és dicsőítsd meg magadat.

Kegyelmedben bízva, szent Fiadért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Ma, augusztus 20-án természetes dolog, hogy megemlékezünk arról, hogy Isten mint adta népünknek hazánkat, országunkat. Megemlékezünk elődeink, őseink hitéről, hogyan kereste meg az Úr őket, és az előttünk járó nemzedékek örökségéről, amit kaphattak. Hálát adunk Istennek azért, hogy megtartott bennünket annyi viszontagság közepette, és megengedte, hogy itt élhessünk. De református keresztyén emberként tudjuk, hogy a legfontosabb kérdés sohasem az, mit mond és tanít nekünk a történelem, hanem az, hogy mit mond Isten és az Ő igéje. Nekünk az életet, a múltat, a jelent és a jövőt is Isten igéjén keresztül kell megértenünk, az Ő szemszögéből értelmeznünk. Ezért ma is elsősorban arra az Istenre kell néznünk, aki minden népnek, minden nemzedéknek és minden embernek az Ura. A felolvasott rövid igeszakasz is az Ő személyére és munkájára mutat rá, és abban segít minket, hogy jobban megismerjük Őt. Ebből az igeszakaszból szeretnék néhány üzenetet megfogalmazni a Testvéreknek.

Először is kezdjük azzal, hogy Pál apostol athéni beszéde során mondja el ezt a felolvasott néhány szót. Olyan emberek előtt áll, akik műveltek voltak, sokat tudtak a világról, a természetről, a filozófiáról, vallásokról, de mégsem ismerték az egyetlen, igazi, élő Istent. Hiába voltak híresek az athéni tudósok, filozófusok, nem ismerték az élő Urat. Az athéniaiak úgy gondolták, hogy az ember maga alakítja a saját sorsát, a népek a saját erejükből emelkednek fel vagy buknak el, az istenek pedig valahol távol a mindennapi élettől léteznek. Pál azonban egyetlen mondattal felforgatja ezt a világnézetüket és szemléletüket, mert ő azt mondja: egyetlenegy Isten van. Ő teremtette az egész emberi nemzetséget. Ő szabja meg a népek történelmét, hogy melyikkel mi történik. Ő határozza meg az egyének, az emberek idejét. De a népeket is, meddig létezhet egy nép. Ezt a történelemből látjuk: voltak, amelyek létrejöttek, és már el is tűntek. És az Úr az, aki kijelöli a lakóhely határait is. Ez pedig azt jelenti, hogy nem a történelem, nem a politika, nem a véletlen és nem az emberi akarat uralja ezt

a valóságot és az emberi életet. Miért? Mert Isten áll mindenek fölött. A népek fölött is. Nekünk, hívőknek megnyugtató ezt hallani egy olyan korban, amikor sok minden bizonytalanná válik. Változnak a határok, népek vándorolnak, háborúk dúlnak, gazdaságok dőlnek be, emberek egyik országból a másikba költöznek a jobb megélhetés reményében, és sokan már azt sem tudják igazán, hol van az otthonuk.

Isten ígéje azonban ma is ugyanazt mondja: nem a véletlen helyezte oda bennünket, ahová születünk, és ahol élünk. Nem a véletlen adott nekünk családot, gyülekezetet, várost és hazát. A mi életünk nem sodródó falevél a történelem szelében. Isten döntötte el mikor kellett megszületnünk, ahogyan azt is, hogy melyik nép tagjaként, melyik országban. És ez nem pusztán vigasztaló igazsága az ígének, hanem egyben elhívásunk is. Mert Pál apostol nem áll meg annál a gondolatnál, hogy Isten kijelölte életünk idejét és helyét, hanem rögtön hozzáteszi a célt is: azért, „*hogy keressék az Urat*”. Ez a mondat egészen új megvilágításba helyezi az egész emberi életet, a miénket is. Sokan kérdezik, vagy legalább életük során legalább egyszer felteszik azt a kérdést: miért éppen ebbe a családba születtem? Miért ebbe az országba? Miért ebbe a korba? Miért helyezte engem ide Isten? Az apostol válasza egyszerű és mégis mindent átfogó: azért, hogy megismerd Őt. Ezek a körülmények, ezek az idők, ez a nép és ez a hely mind azért adatott, hogy közrejátszanak abban, hogy te hogyan ismered meg az Urat. Azért, hogy keressük és megtaláljuk Őt.

Hogy még jobban megértsük azt, amit Pál apostol mond, három kérdésre szeretnék választ keresni az ígében. Először is arra, hogy mit jelent Isten gondviselése életünk idejének és helyének meghatározásával kapcsolatban, mert ezt mondja Pál: Ő határozta meg életünk idejét és helyét. Másodszor: miért állított bennünket éppen oda, ahol élünk? És végül arra a kérdésre keressük a választ, hogy hogyan találja meg az ember azt az Istent, akinek keresésére teremtett.

1. Nézzük az elsőt: mit jelent Isten gondviselése életünk idejének és helyének meghatározásával kapcsolatban? Mindenekelőtt azzal hadd kezdjem a választ, hogy az íge világosan és egyértelműen kijelenti, hogy Isten rendelte életünk idejét és lakóhelyét. Ez gyökeresen szembe megy a legtöbb ember természetes gondolkodásával. Miért? Mert általában az életre, mint egy láncolatra tekintünk. Megszületünk valahol, iskolába járunk, felnövünk, szakmát választunk, családot alapítunk, és így tovább. Amikor visszatekintünk az életünkre, gyakran azt mondjuk: így alakult. Vagy: így hozta a sors. Mint hogyha az életünk eseményei csak úgy véletlenszerűen tevődnének egymás mellé. A Biblia azonban nem ismeri a sors fogalmát, és a véletlenét sem. A Szentírás nem vak végzetről beszél, hanem élő Istentől. Pál apostol azt mondja, hogy Isten határozta meg „*eleve rendelt*

idejüket és lakásuknak határait”. És abból, amit az apostol mond, minden egyes szó fontos. Nem azt mondja, hogy Isten előre látta, hogy hol fogsz élni, és nem azt mondja, hogy megengedte ezeket a dolgokat, hanem azt mondta, hogy elhatározta, elrendelte, hogy azok úgy történjenek. E mögött a szó mögött Isten teljes szuverén uralma és hatalma áll. Az az Isten beszél itt, aki megteremtette a világot, és aki nem hagyta magára a teremtetést, hanem kezében tartja. Elrendelte az embernek, hogy lakjon a föld teljes felszínén, és kijelölte a nemzetek és népek lakóhelyeit. Nekünk, hívőknek ez egy nagyon nagy vigasztalás, hogy nem egy vak erőnek vagyunk kitéve, a személyes életünk és népünk sorsa sem, és nem a véletlenek összessége határoz meg bennünket. Nem emberek döntései mondják meg, hogy milyen legyen a jövőnk, hanem az a mennyei Atya, akinek akarata nélkül egyetlen hajszál sem hullhat le a fejünkről (Mát 10,30).

Ez azonban nem csupán rólunk szól. Pál itt nem egyes emberekről beszél, hanem az egész emberiségről. Isten „*az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette...*” Micsoda különös mondat ez Athénban! Ez nekünk most itt a 21. században nem biztos, hogy sokat jelent, de az athéniaknak nagyon is sokat mondott. A görög eléggé büszke nép volt, különbnek tartották magukat más népeknél annyira, hogy még a nyelvtanuk és a nyelvük is átvette ezt. Azzal hirdették kultúrájuk felsőbbrendűségét, hogy a görög nyelvben a görögtől eltérő népeket egyszerűen csak barbároknak hívták: aki nem görög, az barbár. Pál pedig azt mondja ezzel szemben a görögöknek: mindannyian ugyanannak a Teremtő Istennek alkotásai vagyunk, egy vérből teremtettünk. Nincs felsőbbrendű vagy alacsonyabb rendű nép és kultúra. Nincs olyan nemzet, amely önmagától lenne nagy. Minden nemzetet Isten teremtett, és minden nép az Ő ítélőszéke előtt fog megállni. Minket, magyarokat is Ő alkotott, és Ő fog majd megítélni bennünket. Szerethetjük hazánkat, hálások lehetünk őseinkért. Hálát adhatunk Isten megtartó szeretetéért, hogy annyi megpróbáltatás és vihar közepette is megőrzött bennünket, de nem azért tette ezt, mert mi különbek volnánk, hanem azért, mert az Úr kegyelmes és irgalmas. A magyar nép múltja, jelene és jövője ugyanúgy az ő kezében van, mint minden más népé is. Az Ószövetségben látjuk ezt, amikor Kánaán földjén élő népeknek letelt az idejük, az Isten által elrendelt idejük, amikor adott még korábban lehetőséget a megtérésre, de nem tették, és akkor vette el tőlük azt a földet, és adta oda a saját népének. És ugyanígy, amikor az Ő népe elhagyta az Urat, és vétkezett Ellene, bálványokban bízott, akkor először Izráel királyságát, majd Júda királyságát is megítélte. És elvette tőlük lakóhelyüket, elvette az időt 70 évre. Később könyörült ugyebár – ahogy előre megmondta Jeremiás által –, és visszaadta nekik. De az Úr az, aki a népek sorsát meghatározza és elrendeli. Ő emel fel országokat, és Ő aláz meg

birodalmakat. A történelem nem emberi sakktábla, hanem Isten műhelye. És igaz ez a személyes életünkre is.

Pál apostol két dolgot emel ki ezzel kapcsolatban az igében. Az egyik az, hogy Isten meghatározta eleve rendelt idejüket a népeknek. Nem mi választottuk meg, hogy mikor születünk. Nem mi döntöttük el, hogy a 20. vagy 21. század szülöttei legyünk. Nem mi szabjuk meg azt sem, hogy milyen időket kell megélnünk, azaz életünk hosszát. Minden Isten kezében volt és van, mielőtt mi egyetlen lélegzetet is vettünk volna. A zsoltáros ezt mondja: „*Életem ideje kezedben van*” (Zsolt 31,16). Mennyi békességet vehet el tőlünk, Testvérek, amikor állandóan más idők után vágyakozunk. És itt nem a történelmi múltra kell gondolnunk. Elég csak arra, hogy bár csak a fiatalságom kora jönne vissza... Az idők változnak, és ezzel nem azt mondjuk ki, hogy jobbak lesznek, de Istentől vannak. És Isten adja, hogy megéljük ezeket az időket. Hiába vágyakozunk, hogy bár csak korábban, bár csak később élnénk... Bár csak jobb korban lennénk... Higgyük el, Testvérek, Isten nem tévedett, amikor meghatározta életünk idejét, hogy mettől meddig tartson, és miket kelljen átélnünk, megélnünk. Nem rossz évszázadba helyezett bennünket, és nem rossz időben küldött el bennünket erre a világra. Ha ma élünk, akkor ma van küldetésünk, ebben a korban akar használni bennünket. És nekünk ezt a kort kell valahogyan megértenünk.

A másik dolog, amit az Úr meghatározott, az a hely, ahol élünk. „*Lakásuknak határait*” is elrendelte az Úr – mondja Pál. Ez sem véletlen. Az, hogy hol születtünk. Sem a település, sem az ország, sem a nép. Nem véletlen, hogy kik között nőttünk fel, ahogyan az sem, hogy melyik gyülekezethez tartozunk, hová vezetett el bennünket az Úr, vagy éppen otthon kik a szomszédaink, és kik azok az emberek, akikkel nap mint nap találkozunk. Persze tudjuk, hogy az ember elköltözhet, munkahelyet is válthat, és más országba is mehet. A Biblia tele van olyan emberekkel, akiket Isten éppen azzal vezetett, hogy útnak indította őket (gondoljunk Ábrahámra). De akár maradunk, akár megyünk, egyetlen hívő ember sem mondhatja: véletlenül kerültem ide, és hogy nekem itt nincsen dolgom. A hívő ember ezt tudja mondani: Uram, Te állítottál ide. Kérdés az, hogy ez meggyőződésünk-e, felismertük-e Istennek ezt a tudatos akaratát. Ez pedig egyszerre tanítson bennünket alázatra és hálára. Alázatra, mert azért vagyok itt, mert az Úr helyezett ide. Ő akarta. Az Ő akaratát érvényesül. És hálára, mert nem a véletlen játékszere vagyok, hanem Isten adott nekem utakat. A Heidelbergi Káté olyan szépen fogalmazza meg, amikor azt mondja, hogy Isten gondviselése által „fák és füvek, eső és szárazság, termékeny és terméketlen esztendő, étel és ital, egészség és betegség, gazdagság és szegénység és minden más dolog nem véletlenségből, hanem

az Ő atyai kezéből jön” (27. kérdés-felelet). Ha ezt alaposan átgondoljuk, akkor meg kell aláznunk magunkat, de nagyon, az Úr előtt. Ez az atyai kéz tartotta meg népünket évszázadokon át, és ugyanez az atyai kéz tart bennünket most is, ma is. Ezért nincs nagyobb biztonság annál, mint amikor az ember végre el tudja mondani: Uram, ott akarok élni, ahová Te állítasz, és úgy akarok élni, ahogyan Te akarsz. Ott van feladatom, akik közé helyeztél.

2. Amikor idáig eljutunk alapigénkben, egy különös fordulatot vesz a gondolatmenet. Eddig Pál arról beszélt, hogy Isten meghatározza az emberek idejét, és meghatározza lakóhelyét. Könnyen azt gondolhatnánk, hogy ezzel be is fejeződött a gondolat. Isten uralkodik a történelem fölött, Ő irányítja a népek sorsát, vezeti az életet, kész, vége, ámen. Pál azonban továbbmegy. Nemcsak arról beszél, mit tesz Isten, hanem arról is, miért teszi. A válasz pedig egyszerűen az: „... *hogy keressék az Urat*”. Testvérek, ez a fő cél, a felolvasott igeszakasz kulcsa. Isten nem csak úgy önmagában céltalanul rendelte el életünk idejét és helyét. Nem azért helyezett bennünket egy családba, egy városba, egy nép közé, hogy csupán dolgozzunk, gyarapodjunk, házat építsünk, gyermeket neveljünk és hosszú életet éljünk. Ezek mind fontos ajándékai Istennek, de nem ezek életünk végső céljai. Az ember életének legfőbb célja mindig is ugyanaz volt: megismerni Istent és Vele boldog közösségben élni, mert aki megismeri Őt, az boldog ember, boldog ember lesz. A Heidelbergi káté első kérdés-felelete ezt így fogalmazza meg: egyetlen vigasztalásunk az, hogy testestől-lelkestől nem magunkéi, hanem a mi hűséges Megváltónké, Jézus Krisztuséi vagyunk, Őhöz tartozunk. Vagyis életünk értelmét nem önmagunkban kell megtalálnunk, hanem abban, hogy Vele kapcsolatba kerülhetünk, és Vele kapcsolatban élhetünk, Hozzá tartozhatunk. Pál ezt mondja: ezért helyezett engem ide Isten.

Gondoljunk csak bele, milyen sok kérdés foglalkoztat bennünket. Miért ad Isten örömet vagy épp szenvedést az életembe? Miért ebbe a családba születtem? Miért ebbe a korba, miért kell ezeket az időket és napokat megélnem? A Biblia nem ad minden kérdésünkre választ. De egy dolgot világosan kijelent: Isten minden körülményt felhasznál arra, hogy közelebb vonjon önmagához. Ezeket az időket, ezeket a napokat, népünknek ezen sorsát és ezeket a területeket. Felhasználja az idei aszályt, felhasználja mindazt, ami történik. Van, akit öröm által, és van, akit betegségen keresztül von magához. Van, akit egy gyermek születése ébreszt rá Isten jóságára, és van, akit egy temetés csendjében szólít meg. Isten útjai különbözőek, de a cél ugyanaz: hogy az ember keresse és megismerje Őt.

3. Itt azonban fel kell tennünk egy kérdést. Ha Isten azért teremtett bennünket, hogy keressük Őt, akkor miért nem keresi minden ember Is-

tent? A Szentírás erre is válaszol. A bűneset óta az ember nem egyszerűen eltévedt, hanem elfordult Istentől. Nemcsak nem találja az utat, hanem nem akar az úton járni. Pál apostol a Római levélben ezt írja: „*nincs, aki keresse Istent*” (Róm 3,11). Első hallásra mintha ellentmondás lenne e között a két ige között. Az ApCsel ezt mondja: „*keressék az Urat*”, a Római levél pedig azt mondja: „*nincs, aki keresse*”. De ez nem ellentmondás, Testvérek, ez két különböző dolog. Az elsőben azt mondja el az ige, mire teremtet bennünket Isten: az emberi élet célja, hogy keresd az Urat. A második azt mutatja meg, hogy mi hogyan élünk, és mit tett velünk a bűn: „*nincs, aki keresse Istent*”. Az ember nem Istent keresi, hanem önmagát: a saját biztonságát, a saját hírnevét, a saját boldogságát, sikerét, a saját egészségét, mások elismerését. Az ember magának akar élni, és nem Istennek. Eközben lehet még vallásos is, de közben nem keresi az élő Urat. Ezért olyan megrendítő az evangélium. Mert a Biblia örömhíre nem az, hogy végre megtaláltuk Istent, hanem az, hogy Isten keresett meg bennünket. Úgy, mint az Édenkertben kereste a bűneset után Ádámot és Évát. Úgy, mint ahogyan Izráelt kereste számtalan alkalommal a prófétákon keresztül, amikor újra és újra népe elfordult Tőle. Amikor eljött az idők teljessége, nem az ember emelkedett fel Istenhez, hanem Isten Fia jött le hozzánk, és lett emberré, hogy a kereszten meghaljon és megmentsen minket. Jézus Krisztus maga mondta: „*az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet*” (Luk 19,10). Ezért amikor Pál azt mondja, hogy Isten azért rendelte életünk idejét és helyét, hogy keressük Őt, ezt mindig Krisztus fényében kell olvasnunk. Azért kereshetjük Őt, mert Ő előbb keresett minket. Azért találhatjuk meg Őt, mert Ő közel jött hozzánk. Azért lehet hitünk, mert Ő megszólított bennünket az evangéliumban, és újjáteremtett minket Szentlelke által. És milyen csodálatos arra gondolni, hogy talán éppen ezért születünk erre a helyre. Éppen azért ismerjük azokat az embereket, akiket ismerünk, hogy megismerjük az Urat. Mert Isten nemcsak lakóhelyet jelölt ki számunkra, hanem találkozási helyet készített nekünk Ővele. Mert ahol Isten igéje elhangzik, ahol hívők az Úrhoz hívogatnak, ahol az ígét hirdetik, az a hely és az az idő az Úr keresésének idejévé és helyévé válik. Ahol Krisztus igéje hangzik, ott mindig ez történik: a jó Pásztor ma is keresi az elveszett juhokat. Testvérek! Nem az a legfontosabb kérdés, hol élünk ezen a földön, hanem az, hogy Krisztushoz tartozunk-e. Mert aki Őhöz tartozik, az már most otthon van az Atyánál, még akkor is, ha ezen a földön csak jövevény és vándor.

Miután Pál elmondta, hogy Isten kijelölte életünk idejét és helyét, könnyen azt gondolhatnánk, hogy ez magától értetődő dolog. Hiszen mindannyian élünk valahol. Van otthonunk, városunk, gyülekezetünk. Fizikai-

lag mindannyian valahol jelen vagyunk. De vajon valóban ott is élünk? Hadd kérdezzem meg: tényleg ott élünk és ott vagyunk, ahova Isten helyezett bennünket? Korunk egyik legfontosabb kérdése ez. Ott élsz-e, és azokkal a dolgokkal foglalkozol-e, ahová Isten helyezett téged?

A modern embernek soha nem volt ennyi lehetősége arra, hogy a gondolatai messze járjanak attól a helytől és azoktól az emberektől, ahol a teste van. Reggel felébredünk, és még mielőtt a családjunkra néznénk, már a világ híreit böngésszük. Tudjuk, mi történt a világ másik felén, de nem biztos, hogy tudjuk, hogyan aludt a házastársunk. Ismerjük a politikai vitákat, de talán nem vesszük észre, hogy a mellettünk ülő testvér már hetek, hónapok óta milyen terhet hordoz. Több száz ember bejegyzéseit olvassuk nap mint nap az interneten, meg véleményét, meg hozzászólását, meg kommentjét, miközben a szomszédunk nevét nem ismerjük. A technika lehet áldás, de rengeteg alkalommal kísértés forrása is. Ma talán az egyik legnagyobb kísértésünk éppen az, hogy mindig máshol legyünk, mint ahol fizikailag vagyunk. A testünk itt van, de hol van a figyelmünk? Hol van a szívünk? Hol vannak a vágyaink? A szívünk gyakran szétszakad. Az a veszély fenyeget minket, hogy idegenekké válhatunk a saját otthonunkban, pedig Isten nem azért helyezett oda minket, más életre hív. Amikor megteremtette az embert, az Édenkertbe helyezte. Nevet adott neki, családot, és feladatot bízott rá. És ez egy adott időben, adott helyen volt. És tudta az ember, hogy ott van nekem dolgom. A teremtés rendje mindig konkrét volt. Konkrét emberek között, konkrét helyen kellett szeretni, szolgálni és engedelmeskedni. A megváltás sem törli el ezt a rendet.

Amikor Jézus elhívta tanítványait, nem vette ki őket a világból, és nem mondta azt, hogy vonuljatok el, mint a szerzetesek, hanem visszaküldte az Övéit az emberek közé. A feltámadott Krisztus nem azt mondta: meneküljete el, hanem azt: *„Amiként engem elküldött az Atya, én is akképpen küldelek el titeket”* (Ján 20,21). Tudjátok, hogy ahol vagytok, ott küldetéssel, okkal vagytok. Hová küldött? Oda, ahova az Úr helyezett, ahol élek. A családotokba, a munkahelyetekre, a szomszédaitok közé és a gyülekezetbe. Mert Krisztus ott akar rajtatok keresztül fényleni és világítani. Ezért különösen is fontos, hogy újra megtanuljunk jelen lenni. Jelen lenni, amikor például beszélgetünk. Jelen lenni az istentiszteleteken. Jelen lenni a családi asztalnál. Jelen lenni akkor, amikor valaki segítséget kér. Hiszen nem véletlenül állított bennünket Isten oda, ahova helyezett. Azért helyezett oda, hogy ott szolgáljunk, Őt szeressük, ahogyan felebarátainkat is. Ez a szeretet, – szabad így fogalmaznom – helyhez kötött, mindig konkrét. Nem nagy általánosságban elvont dolgokra vonatkozik, hanem konkrétumokra. Sokszor azt gondoljuk, hogy nagy dolgokat kellene tennünk Isten országáért, pedig a legnagyobb az az engedelmesség, hogy hű-

ségesek vagyunk ott, ahová állított minket Isten. Hűséges házastársként, nagyszülőként, gyermekként, unokaként, gyülekezeti tagként, barátként. Isten országa nemcsak a nagy eseményekben épül, hanem a hétköznapiak csendes hűségében is. Ha Krisztusért hűségesen élünk ott, ahová Ő helyezett minket, akkor betöltöttük azt a küldetést, amelyre elhívott. Nem az a kérdés, hogy milyen messzire jutottunk, hanem az, hogy hűségesek voltunk-e azon a helyen, amelyet Isten ránk bízott. Így érthetjük meg József hűségét a börtönben, rabszolgaként, így érthetjük meg Dávid hűségét népéhez és elsősorban Istenhez, miközben üldözték, és így érthetjük meg a Biblia szereplőinek hűségét.

És amikor így élünk, akkor felfedezhetjük, hogy a legnagyobb csodák nem feltétlenül a világ túlsó felén történnek, hanem ott, ahol Isten jelen van. Egy családban, a gyülekezetünkben, ott, ahol Krisztus uralkodik. Az addig hétköznapiak tűnő helyek az Ő kegyelmének színtereivé válnak, és az egyszerű hely Isten megszólításának színterévé, ahol találkozni lehet Istennel.

Amikor Pál Athénban elmondta ezt a beszédet, nem állt meg annál, hogy meghatározta az emberek idejét és lakóhelyét az Úr. Az igehirdetés végén Krisztusról kezdett beszélni. Mert minden igazi igehirdetésnek Őhozzá kell eljutnia. Mi is innen indultunk, és láttuk, hogy nem a véletlen formálja az életünket. Isten rendeli el életünk idejét, lakóhelyét, célját. És láttuk azt is, hogy nem magunknak kell élnünk. Keresztyén emberként nem menekülhetünk el ebből a világból a digitális világba. Nem menekülhetünk el a világ túlsó oldalára, hogy mi történik ott, mert a jelen valósága nekünk fájdalmas, hanem ott kell helyt állnunk, ahova Isten helyez bennünket Krisztus tanítványaként hűségesen élve és szolgálva.

De még maradt egy kérdés maradt: mi történik akkor, amikor lejár az idő? Mert mindannyiunk ideje egyszer lejár. Eljön az a nap, amikor befejeződik a földi szolgálat, amikor el kell hagynunk azt a házat, azt a várost és azt az országot, amelyet otthonunknak nevezünk. Mit viszünk magunkkal? Az ige válasza világos: a földi dolgokból semmit. Semmit, amiért dolgoztunk, amit megszereztünk, amit felhalmoztunk. Egyedül azt vihetjük, akihez tartozunk, de igazából Ő visz minket. Isten örök és Ő örökké a miénk marad. Ezért mondja a Zsidókhoz írt levél, hogy a hívők *„idegenek és vándorok a földön”* (Zsid 11,13). Nem azért, mert nem szeretnék a hazájukat, vagy mert megvetnék a földi életet, hanem azért, mert tudták, hogy Isten ennél többet készít számukra. Ők jobb hazára vágyakoztak, tudniillik a mennyekre (Zsid 11,16). Ez a hívő ember reménysége. Mi szeretjük a földünket, szeretjük városunkat, hazánkat, és hálát adunk Istennek minden ajándékáért. De tudjuk, hogy egyik sem a végső otthonunk, a végső hely, ahova helyez bennünket Isten. Mert a végső otthonunk, ahová

örökre helyezni fog, ott van, ahol Krisztus van. Az a Krisztus, aki kijelölte nekünk e földi lakóhelyünket, Ő már elkészítette nekünk az örökké tartó lakóhelyet is. Ő maga mondta: *„elmegyek és helyet készítek nektek... és magamhoz veszek titeket”*. Az a Krisztus, aki életünk minden napján velünk volt, ott vár bennünket az Atya országában, Lelke által pedig már most is velünk van. Az a Krisztus, aki megkeresett bennünket, amikor még elveszettek voltunk, nem engedi el kezünket akkor sem, amikor átlépünk a halál kapuján.

Ezért a keresztyén ember különös módon élhet ezen a földön. Nem kellene görcsösen kapaszkodnunk semmibe, Testvérek. A fájdalmas elválás emlékeztet sokszor, hogy minden múlandó és csak egy ideig tartozik hozzánk. Nem esünk kétségbe, amikor változnak a körülményeink, családi helyzetünk. Nem veszítjük el reménységünket, amikor bizonytalanná válik a világ, mert tudjuk, hogy életünk Krisztus kezében van, és a végső hazánkat senki sem veheti el tőlünk. Ezért arra szólít fel minket az ige, hogy éljünk hűségesen ott, ahová Isten helyezett bennünket, Krisztushoz ragaszkodva. Szeressük azokat, akiket ránk bízott az Úr, biztassuk őket, hogy *„keressétek az Urat”*, hívjuk őket Megváltónkhoz, aki egyedül meg tudja őket szabadítani, szolgáljunk gyülekezetünkben, családjukban, népünkben alázattal, és legyünk hűek mindhalálig. Mert csak az találja meg az igazi helyét ezen a földön, aki már megtalálta helyét Krisztusban. Isten vezessen mindannyiunkat ebben, láttassa meg velünk, miért vagyunk ott, ahol vagyunk, becsüljük meg az időt, ami adatott, amiből nem tudjuk, mennyi van hátra, az mindig bizonytalan, de gondoljuk végig, hogyha valami elvégeznivalóm van ma, akkor ne halasszam azt holnapra, mert az Úr lehet, hogy ama napot adja. És mindvégig az Úr Krisztusra nézzünk, Őhozzá ragaszkodjunk!

Imádkozzunk!

Felséges Urunk, Istenünk, gyenge értelmünk fel se fogja a Te hatalmad nagyságát és a Te határozataidat, rendeleteidet. Urunk, nemcsak emberi életeteket irányítasz, amit mi magunk nem tudunk tenni, hisz még a saját életünkkel sem boldogulunk úgy, ahogy kellene, de Te népeket és az egész emberiséget elrendelted, hogy hogyan éljenek, milyen időkben, milyen helyeken, hogy Téged keressenek és üdvözljenek. Köszönjük, hogy ez a keresés Tőled van kegyelemből, hisz előbb Te kerestél bennünket. Köszönjük Neked, hogy Fiadban lehajoltál értünk, és hogy Ő mindent elvégzett, Ő mindent megtett, hogy bűneinkre bocsánatot, és az örök élet reménységét, a mennyben hazát kapjunk. Kérünk, hogy hadd bizzunk egyedül Őbenne, és segíts, hogy megértsük akaratodat, hogy miért vagyunk ott, ahol vagyunk, miért vannak azok az emberek körülöttünk, akikkel ta-

lálkozunk, és adj nekünk szeretetet, bátorságot, szavakat Hozzád hívni, a Te keresésedre bátorítani őket. Köszönjük, hogy voltak olyanok, akik minket is hívtak, akik által meghallhattuk egykor a Te hívó szavadat, és akiknek a szolgálata révén Lelked újjászült bennünket. Kérünk, hogy ma is tegyél bennünket, minél többeket ilyenekké.

Köszönjük az üdvösség bizonyosságát. Köszönjük, hogy akármivel kelljen is szembenéznünk, a Te ígéreteid örökké megállnak, bizonyosak. Ahogy a napokban olvashattuk, a Te szavad igaz, nem hazudsz, és önmagadra megesküdtél, hogy amit ígértél nekünk, azt meg is cselekszed.

Ezzel a bizonyossággal is és a feltámadás reménységével vigasztald, kérünk, volt presbiterünk családját, és vigasztalj minden gyászolót. Köszönjük Neked, hogy kegyelmesen adtad az ő életét, és hogy Krisztusban őt is megmentetted.

Kérünk, Úr Jézus Krisztus, legyél mindannyiunkkal, akik terheket hordozunk. Eléd hozzuk betegeinket is, otthoni és kórházi ágyakban fekvőket. Kérünk, Úr Jézus Krisztus, hogy a test fájdalmai ne legyenek olyan erősek bennünk, hogy Tőled elszakadjunk, inkább Hozzád közelebb vigyenek, mert a test lehet gyenge, de kegyelmedből a Beléd vetett hit lehet erős. Ezt imádkozunk minden beteg testvérünkért.

Eléd hozzuk magyar népünket, egyházunkat, annak vezetőit. Könyörünk, Urunk, hogy Lelked vezesse őket. Kérünk, adj ne csak ébredést, hanem konkrét útmutatást, hogy személyesen mit bízol ránk, mit tehetnénk azért, hogy minél többen megtalálhassanak Téged, hogyan akarod általunk hirdetni az evangéliumot.

Könyörülj, Urunk, hogy minden dolgunkat a Te akaratodhoz igazítsunk, ne a saját belátásunkhoz, tetszésünkhöz, vágyainkhoz. Segíts, hogy az örök élet fényében hadd éljük ezt a néhány évtizedet, amit itt a földi életben adsz.

Kérünk, hogy hadd lehessen reménységünk és egyben váradalmunk is, hogy majd egykor szemtől szemben állhatunk Veled, mert magadhoz veszel minket, és beteljesíted a nekünk adott reménységet. Vagy éppen vissza is jöhetsz bármelyik pillanatban, ahogy ígérted. Segíts, hogy készen állhassunk erre. Így őrizz bennünket egyen-egyenként, gyülekezetként is. És kérünk, jó Pásztorunk, mutasd meg a Te útjaidat, és adj mindig halló füleket, értő szíveket és az engedelmesség lelkét, hogy kövessünk Téged.

Kegyelmedben bízva, Krisztusért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

248 szöveg: P. Gerhardt, 1647 | fordítás: Túrmezei E.
dallam: J. Crüger, 1653

1. Mind ad - jon há - lát Is - ten - nek,
Ki él e föl - dön lenn,
Mint menny - ben an - gyal - se - re - gek
Őt zen - gik szün - te - len!

2. Dicsérjük Istent boldogan, / Mert ő a legfőbb jó.
Nagy csodaműve számtalan, / Karja mindenható.
3. Épségben tartott bennünket / Még anyánk méhétől,
S ha ember már nem segített, / Ügyünk ő vette föl.
4. Bár gyakran bűnnel bántottuk, / Nem fordult tőlünk el.
Megbocsát nekünk Krisztusért, / Megáld kegyelmével.
5. Ő adjon vidám új szívet / A régi helyébe,
És vessen gondot, félelmet / Tenger mélységébe!
6. Tartsa meg dolgos békében / Hazánkat, népünket!
Földi munkánkban kíséren / Áldása bennünket!
7. Jóvolta járjon mivelünk, / Híven öleljen át,
És tartsa távol mitőlünk / Ma is a bajt, a kárt!
8. Ő legyen, míg tart ez a lét, / A mi üdvösségünk,
És ha itt utunk véget ért, / Égi örökségünk!